

Handläggare
Sofia Linder
Telefon: 08-50825164**Till**
Socialnämnden
2025-09-23

Skrivelse angående socialtjänstens ansvar vid skolfrånvaro

Svar på skrivelse från Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Socialnämnden har fått en skrivelse från Jan Jönsson med flera (L), Andrea Hédin med flera (M) och Maurice Forslund (KD) som uttrycker en oro för förändringar i socialtjänstens hantering av elever med omfattande skolfrånvaro. I skrivelsen beskrivs oron genom några konkreta exempel samt fem frågor kopplade till oron.

Socialförvaltningen anser att upprepade eller längre frånvaro är komplext, vilket innebär att det inte alltid är givet att barn med hög frånvaro har behov av stöd från socialtjänsten. Hög skolfrånvaro är dock en signal från barnet som behöver uppmärksammas och tas med i helhetsbedömningen av barnets behov av stöd och skydd när ett barn aktualiseras på socialtjänsten. För att säkerställa att barn med upprepade eller längre skolfrånvaro i behov av stöd från socialtjänsten inte faller mellan stolarna finns stadens skolsociala team (SST) som kan ge målgruppen stöd om behovet inte bedöms vara tillräckligt stort för att bevilja en biståndsbedömd insats.

Socialförvaltningen samordnar och har god insyn i de skolsociala teamens arbete och bedömer varken att socialtjänstens bedömning av ett ärende påverkas negativt av en pågående insats från SST eller att deras arbete riskerar att minska andra insatser till barn med upprepade eller längre frånvaro. Tvärtom synliggörs ofta behov hos barnen och familjerna under en pågående insats, vilket leder till att ytterligare stödinsatser aktualiseras och genomförs.

Det pågår ett kontinuerligt arbete på både stadsövergripande och lokal nivå för att bibehålla och utveckla samarbetet mellan skolan och socialtjänsten kring SST och dess målgrupp. Detta sker bland annat genom gemensamma mötesstrukturer för chefer och

medarbetare inom skolan och socialtjänsten samt gemensamma utbildnings-, fortbildnings-, och metodutvecklingsdagar.

Just nu pågår en revidering av stadens gemensamma arbetsmodell för SST som bland annat syftar till att i ännu högre utsträckning än nuvarande arbetsmodell tydliggöra strukturer, roller och ansvar i arbetet.

När det under en utredning av ett barns behov av stöd och skydd finns en pågående insats från SST anser socialförvaltningen att den kunskap som finns kring barnet och familjen inom SST bör tas tillvara i utredningen. Det är dock alltid den ansvariga socialsekreteraren för utredningen som bedömer vilket beslut som utredningen ska utmynna i.

Bakgrund

Jan Jönsson med flera (L), Andrea Hédin med flera (M) och Maurice Forslund (KD) har i en skrivelse till socialnämnden framfört oro för förändringar i socialtjänstens hantering av elever med omfattande skolfrånvaro och vill få svar från socialnämnden på fem frågor gällande det.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 september. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 september.

Ärendet

Skrivelsens avsändare ser med oro på förändringar i socialtjänstens hantering av elever med omfattande skolfrånvaro. De har fått till sig att det tidigare var rutin att inleda en utredning vid hög frånvaro, men att det idag krävs ytterligare faktorer – såsom indikationer på umgänge med kriminella eller andra sociala problem – för att en utredning ska inledas. Detta innebär enligt avsändarna att frånvaro i sig inte längre är ett tillräckligt skäl för socialtjänstens ingripande, vilket riskerar att fördröja eller förhindra stöd till barn i utsatta situationer.

Avsändarna har också fått information om att socialtjänsten i mindre utsträckning inleder utredningar när skolans skolsociala team (SST) redan är involverade samt att det ibland är otydligt för både personal och vårdnadshavare vem som ansvarar för olika delar av de stödinsatser som erbjuds, såsom familjebehandling eller kontaktperson. Avsändarna uppfattar också att SST:s roll under socialtjänstens utredning tycks vara begränsad till enbart informationsinhämtning, att deras insyn och delaktighet i utformandet av faktiska insatser verkar vara mycket begränsad.

Mot denna bakgrund ställs följande frågor till socialnämnden:

1. Hur ser förvaltningen på förändringen att skolfrånvaro i sig inte längre leder till en utredning? Hur säkerställs att elever i behov av stöd inte faller mellan stolarna?
2. Hur påverkas socialtjänstens bedömning av att skolans skolsociala team (SST) är involverade? Riskerar detta att minska andra insatser till elever med hög frånvaro?
3. Vilka åtgärder vidtas för att öka kontinuiteten i samarbetet med skolorna?
4. Hur arbetar socialförvaltningen med att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten, skolan och SST i de fall där flera aktörer är involverade?
5. På vilket sätt tillvaratas SST:s kunskap under en utredning, och hur kan deras perspektiv bättre bidra till valet av insats i samband med utredning?

Barnrättsperspektiv

Upprepad eller längre frånvaro innebär för ett barn att hen inte får sin utbildning tillgodosedd, vilket strider mot barnets rätt till utbildning enligt barnkonventionen. Alla barn i Stockholm bör ges samma förutsättningar till en fungerande skolgång, med möjlighet till samordnat skolsocialt stöd från skola och socialtjänst för den som behöver det. Särskilt viktiga delar i barnkonventionen att förhålla sig till i detta arbete är artikel 28 om barnets rätt till utbildning och artikel 29 om utbildningens syfte.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En fungerande skolgång är en av de allra viktigaste skyddsfaktorerna i ett barns liv och socialtjänsten har en betydelsefull roll och ett ansvar i att bidra till detta.

Skrivelsens avsändare har fem frågor som besvaras nedan.

1. Hur ser förvaltningen på förändringen att skolfrånvaro i sig inte längre leder till en utredning? Hur säkerställs att elever i behov av stöd inte faller mellan stolarna?

Upprepad eller längre frånvaro är komplext och kan ofta förklaras av flera olika faktorer relaterade individen, skolan och/eller familjen. Det innebär att det inte alltid är givet att barn med hög frånvaro har behov av stöd från socialtjänsten. Hög skolfrånvaro är dock en signal från barnet som behöver uppmärksammas och tas med i helhetsbedömningen av barnets behov av stöd och skydd när ett barn aktualiseras till socialtjänsten. För att säkerställa att barn med upprepad eller längre skolfrånvaro i behov av stöd från socialtjänsten inte faller mellan stolarna finns stadens skolsociala team (SST) som kan ge målgruppen stöd om behovet inte bedöms vara tillräckligt stort för att bevilja en biståndsbedömd insats.

2. Hur påverkas socialtjänstens bedömning av att skolans skolsociala team (SST) är involverade? Riskerar detta att minska andra insatser till elever med hög frånvaro?

Socialförvaltningen samordnar och har god insyn i de skolsociala teamens arbete och bedömer varken att socialtjänstens bedömning av ett ärende påverkas negativt av en pågående insats från SST eller att deras arbete riskerar att minska andra insatser till barn med upprepad eller längre frånvaro. Tvärtom synliggörs ofta behov hos barnen och familjerna under en pågående insats, vilket leder till att ytterligare stödinsatser aktualiseras och genomförs.

3. Vilka åtgärder vidtas för att öka kontinuiteten i samarbetet med skolorna?

Det pågår ett kontinuerligt arbete på både stadsövergripande och lokal nivå för att bibehålla och utveckla samarbetet mellan skolan och socialtjänsten kring SST och dess målgrupp. Detta sker bland annat genom gemensamma mötesstrukturer för chefer och medarbetare inom skolan och socialtjänsten samt gemensamma utbildnings-, fortbildnings-, och metodutvecklingsdagar.

4. Hur arbetar socialförvaltningen med att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten, skolan och SST i de fall där flera aktörer är involverade?

Just nu pågår en revidering av stadens gemensamma arbetsmodell för SST som bland annat syftar till att i ännu högre utsträckning än nuvarande arbetsmodell tydliggöra strukturer, roller och ansvar i arbetet. Den nya arbetsmodellen inkluderar både SST som en insats som ges utan behovsprövning och som en insats som ges efter utredning, behovsprövning och beslut.

Förvaltningen anser att det i den skolsociala samverkan är viktigt att varje huvudman fortsätter att ta ansvar för sitt grunduppdrag så att medarbetarnas och organisationernas kompetenser används på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

5. På vilket sätt tillvaratas SST:s kunskap under en utredning, och hur kan deras perspektiv bättre bidra till valet av insats i samband med utredning?

När det under en utredning av ett barns behov av stöd och skydd finns en pågående insats från SST anser socialförvaltningen att den kunskap som finns kring barnet och familjen inom SST bör tas tillvara i utredningen. Det är dock alltid den ansvariga socialsekreteraren för utredningen

som bäst bedömer vilket beslut som utredningen ska utmynna i.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-09-11
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-09-11